

**LATVIJAS ALPĪNISMA SAVIENĪBAS
ALPĪNISMA KOMISIJA**

PROTOKOLS Nr. 08/2

2008. gada 28.oktobrī

Rīgā, BJC „Daugmale”

Sēdes norises laiks: no plkst. 19.14 – 20.26

Piedalās: Oļegs Mirošņikovs, Edgars Šāblis, Valdis Ķikāns, Ivans Kurkalovs.

Protokolē: Gundega Skagale.

Darba kārtība:

1 Nelaiemes gadījuma Ušbā 2008.01.08. analīze, glābšanas darbu analīze, rekomendācijas.

2 Glābšanas darbu analīze, rekomendācijas.

3 Kalnos kāpēju grupu vadītāju apmācību programma un sertifikācija saskaņā ar *UIAA Training Standarts*.

4 UIAA biedru nauda 2009. gadā.

Norise:

1 Nelaiemes gadījuma Ušbā 2008.01.08. analīze, glābšanas darbu analīze, rekomendācijas.

Ziņo: O. Mirošņikovs – kāpjot Ušbā, kāpēju grupa pieļāva triju veidu kļūdas.

1. Taktikas kļūdas:

1.1. Maršruta stāvokļa nepietiekams novērtējums. Maršruts ir ļoti lavīnbīstams, ar krītošiem akmeņiem. Pirms izešanas divas dienas bija slikti laika apstākļi (lija lietus), arī naktī pirms izešanas bija slikti laika apstākļi (lietus, negaiss). Līdz ar to sniega ledus nogāze bija „piebriedusi”.

1.2. Vēla izešana maršrutā. Tā kā naktī bija slikti laika apstākļi, maršrutā iziets tikai plkst. 8.30, lai gan šāda tipa maršrutos tiek rekomendēts iziet ap plkst. četriem, pieciem no rīta.

1.3. Izešana maršrutā ierobežotas redzamības apstākļos. Jau uzsākot kāpienu miglas dēļ bija ļoti ierobežota redzamība, orientējoši 100 – 150 m. Līdz ar to maršruts nebija pārskatāms un kāpēji nevarēja adekvāti novērtēt bīstamās vietas pie augšējā leduskrituma.

2. Stratēģijas kļūdas:

2.1. Nebija sakaru ar pārējām kāpēju grupām. Kopumā uz visiem bija trīs rācijas: viena A.Sukova grupā un divas grupās, kas veica kāpienus pretējā Ušbas pusē. Līdz ar to sakari starp grupām bija iespējami tikai pēc uzkāpšanas līdz sedlienei.

2.2. Nepietiekami izstrādāts rezerves kāpiena variants, ja neizdodas veikt otrā etapa kāpienus (uz Šharu un Rustavelli). Rezultātā lēmumi par grupu kāpieniem tika pieņemti haotiski, izkļiedējot grupas dažādos kāpšanas rajonos.

2.3. Ar vietējiem alpīnistiem netika veiktas konsultācijas par maršrutu. Kā viņi liecināja jau pēc nelaiemes gadījuma, tad maršruts tiek uzskatīts par „neejamu” savas lavīnbīstamības dēļ. Turklāt netiek rekomendēts pa to ne kāpt augšā, ne lejā.

3. Psiholoģiska rakstura kļūdas:

3.1. Pārlika ambiciozitāte un pašvērtējums, kas neļāva kāpējiem vīrišķīgi atteikties no maršruta turpināšanas tā sliktā stāvokļa un nepiemēroto laika apstākļu dēļ.

Diskusija: I. Kurkalovs – kā izriet no kļūdu analīzes, grupa nebija sagatavojusies kāpienam. Tehniski grupa varēja iziet piektās grūtības kategorijas maršrutus, taču organizācija, drošība, maršruta zināšana un novērtējums vērtējams robežās no trīs līdz divi. Pieredzi var iegūt tikai kalnos. Šo maršrutu var iziet tikai tad, ja pirms tam ir vairākas dienas ar salu.

O. Mirošņikovs – maršruts kopš 1986. gada ir ļoti mainījies.

E. Šāblis – Viena no mūsu problēmām, ka joprojām nav nekādu rekomendējošo noteikumu par sakaru organizāciju kalnos, ne visur strādā mobilie sakari, rācijas nedrīkst ievest. Gruzijā nekādu glābšanas vienību nav, tur ir tikai gidī, kas var uzvest kādā virsotnē. Nevar iet maršrutos pa vienam, diviem, kā tagad iecienīts. Jāiet sešiem, astoņiem.

Es neuzskatu, ka tas maršruts nebija „ejams”. Viss pareizi - vēlu izgāja, jo bija migla. Masīvs pietiekami plašs, nav šaurs kuluārs. Akmeņi krīt arī Monblānā.

Tā ir Latvijas Alpīnistu Savienības neizdarība, kas ļāvusi šos jautājumus atstāt pašplūsmā. Kad Alpīnisma komisija šīs problēmas aktualizēja, saņēmām atbildi: nevajag. Tagad šāds bēdīgs rezultāts. Pat dambretē ir noteikumi, bet alpīnismā, redz, nevajag.

Priekšlikums: O. Mirošņikovs ierosina: saistībā ar nelaimes gadījumiem organizēt seminārus: 2008. gada sezonas nelaimes gadījumu analīze; lavīnbīstamība kalnos, glābšanas darbu organizēšana lavīnās; kalnu kāpienu taktika; alpīnistu psiholoģiskā sagatavotība un tās ietekme uz kāpienu drošību.

Turpināt izstrādāt kalnos kāpēju grupu vadītāju apmācību un sertifikācijas programmu (atbilstoši *UIAA Training Standarts*).

Turpināt izstrādāt kalnos kāpšanas noteikumus, paredzot tajos rekomendācijas alpīnistu grupām, kas dodas uz kalnu rajoniem, kur nav glābšanas dienestu.

E. Šāblis ierosina organizēt semināru par glābšanas dienestiem dažādos kalnu rajonos.

Lēmums: 1.1. LAS Alpīnisma komisija organizē semināru 6. decembrī plkst. 11, BJC „Daugmale”. Temats: Nelaimes gadījumu kalnos analīze (Z.Grohovskis, E.Šāblis). Drošības psiholoģija alpīnismā (O.Mirošņikovs). Uzaicināt piedalīties K. Liepiņu, A. Plakanu, J. Ventiņu.

2 Glābšanas darbu analīze, rekomendācijas.

Diskusija: O. Mirošņikovs – Latvijā nav glābšanas vienības, kas var operatīvi izbraukt uz kalnu rajoniem, ja tur ar kāpējiem notikusi kāda nelaime. Izrādās, ka Latvijā arī nav nepieciešamā inventāra (lavīnu zondes, rācijas, lavīnu lāpstas u.c.) šādu glābšanas darbu veikšanai. Būtu jāveido šāds īpašs fonds, jo cilvēki brauc ne tikai uz civilizētajiem Alpiem.

E. Šāblis atbalsta O. Mirošņikova priekšlikumu un ierosina veidot sarakstu ar tiem alpīnistiem, kas var un ir devuši piekrišanu nepieciešamības gadījumā piedalīties glābšanas darbos. Nepieciešama arī apdrošināšana. Jāsūta kāds cilvēks no Latvijas uz glābēju apmācībām, lai būtu zinoši speciālisti.

Lēmums: 2.1. Organizēt LAS grupu operatīvo glābšanas darbu veikšanai kalnos.

Lēmums: 2.2. Organizēt LAS operatīvo glābšanas fondu, ietverot tajā gan finansu līdzekļus, gan aprīkojumu un inventāru.

Lēmums: 2.3. Izteikt pateicību cilvēkiem, kas piedalījās glābšanas darbos Ušbā.

3 Kalnos kāpēju grupu vadītāju apmācību programma un sertifikācija saskaņā ar *UIAA Training Standarts*.

Ziņo: O. Mirošņikovs informē, ka 1. oktobrī tika iesniegts projekta pieteikums NVO par finansējuma piešķiršanu. Rezultāti vēl nav zināmi.

4 UIAA biedru nauda 2009. gadā.

Ziņo: O. Mirošņikovs informē, ka UIAA biedru naudas nomaksai 2009. gadā būtu nepieciešami 420 Ls.

Diskusija: E. Šāblis uzsver, ka šādu naudu lietderīgāk būtu novirzīt glābšanas fonda izveidei, jo nav atdeves no UIAA. Tie, kas brauc uz semināriem, nedalās savās zināšanās. Pa 15 gadiem UIAA samaksāts jau vairāk nekā 7000 Ls.

O. Mirošņikovs teic, ka A. Sukovs bija jau sācis rakstu, bet diemžēl nepaguva pabeigt. Mēs paši esam vainīgi, ja neesam pietiekami prasījuši atdevi. Tagad dalībai UIAA ir cits mērķis - apmācību programma un sertifikācija saskaņā ar *UIAA Training Standarts*.

Lēmums: 4.1. LAS biedru naudu UIAA 2009. gadā apmaksāt no LAS kopējā budžeta līdzekļiem.